

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

8 października

№ 77.

Rok 1936.

TREŚĆ:

DEKRETY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ:

- Poz.: 539**—z dnia 29 września 1936 r. o zmianie ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego 1277
- 540**—z dnia 29 września 1936 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucji w bankach państwowych 1280
- 541**—z dnia 29 września 1936 r. o odstąpieniu niektórych nieruchomości państwowych 1281

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

- Poz.: 542**—Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 11 września 1936 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli 1282
- 543**—Skarbu z dnia 19 września 1936 r. o upoważnieniu urzędów celnych do przeprowadzania dochodzeń i rozstrzygania spraw karnych skarbowych oraz ustaleniu okręgów ich terytorialnej właściwości 1283

OBWIESZCZENIE MINISTRA

- Poz.: 544**—Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 18 września 1936 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne 1285

539.

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 29 września 1936 r.

o zmianie ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i art. 1 pkt. a) ustawy z dnia 2 lipca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 363) postanawiam co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 117, poz. 966) wprowadza się zmiany następujące:

1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie: „Ustawa z dnia 10 czerwca 1921 r. o Państwowym Banku Rolnym”;

2) w art. 3 po ust. 1 dodaje się jako nowy ustęp przepis:

„Państwowy Bank Rolny może dokonywać wszelkich czynności bankowych.”;

3) przepis art. 12 ust. 4 uchyla się;

4) po art. 12 dodaje się jako art. 12a i 12b przepisy:

„Art. 12a. Zabezpieczenia hipoteczne, ustanowione dla pożyczek długoterminowych, udzielanych w obligacjach melioracyjnych, jako też zabezpieczenia, wynikające z zobowiązań członków spółek wodnych oraz z zobowiązań związków samorządowych, na których zasadzie Państwowy Bank Rolny wypuszcza obligacje melioracyjne, stanowią wyłączone zabezpieczenie wypuszczonych obligacji melioracyjnych i kuponów od nich bądź poszczególnych serii obligacji melioracyjnych i kuponów od nich, co powinno być uwidocznione w odnośnych wpisach hipotecznych.

Oprócz wyżej wymienionego przywileju posiadaczom tych obligacji i kuponów od nich służy również ustawowy przywilej pierwszeństwa zaspokojenia na ratach, wpłaconych na pokrycie wymienionych pożyczek, na specjalnym funduszu rezerwowym li-

stów zastawnych i obligacji oraz na specjalnych funduszach rezerwowych poszczególnych serii obligacji.

Co do zaspokojenia z innych części majątku Banku posiadacze obligacji melioracyjnych stoją na równi z innymi wierzycielami.

Art. 12b. Obligacje melioracyjne, wypuszczone przez Państwowy Bank Rolny przed 1 stycznia 1933 r. i nie oznaczone serią, bądź określone jako seria nie oznaczona numerem, bądź jako seria Nr 2 łączą się w jedną serię pod nazwą: „Seria Nr 1”; specjalne fundusze rezerwowe tychże serii stanowią fundusz rezerwowy dla złączonej serii Nr 1.

Wszystkie hipoteki, skrypty dłużne i akty zaciągnięcia pożyczek, zabezpieczające obligacje nie oznaczone serią bądź zabezpieczające serię nie oznaczoną numerem lub serię Nr 2, stanowią wyłączone zabezpieczenie obligacji melioracyjnych serii Nr 1.”;

5) po art. 13 dodaje się jako art. 13a przepis:

„Art. 13a. Państwowy Bank Rolny ma prawo wypuszczać obligacje parcelacyjne do wysokości połowy kapitału zakładowego Banku. Obligacje mogą być wystawione w złotych oraz w złotych w złocie.

Suma obligacji parcelacyjnych, znajdujących się w obiegu, nie może przekraczać 3/4 części wartości kapitałowej wierzycielności Banku z tytułu reszty cen sprzedażnych nieruchomości własnych. Do wierzycielności tych mogą być zaliczone tylko kredytowane w gotówce i zabezpieczone hipotecznie reszty cen sprzedażnych, powstałe przy sprzedaży nieruchomości własnych Banku.

Wymienione w ustępie poprzedzającym wierzycielności Banku z tytułu kredytowanych reszt cen sprzedażnych tworzą odrębną masę majątkową Banku, stanowiącą wyłącznie zabezpieczenie praw posiadaczy obligacji parcelacyjnych.

Oprócz przywileju, wymienionego w ustępie poprzedzającym, posiadaczom obligacji parcelacyjnych i kuponów od nich służy również ustawowy przywilej pierwszeństwa zaspokojenia na ratach, wpłacanych na pokrycie wierzycielności Banku z tytułu wyżej określonych reszt cen sprzedażnych.

Co do zaspokojenia z innych części majątku Banku, posiadacze obligacji parcelacyjnych stoją na równi z innymi wierzycielami.

Szczegółowe przepisy o emisjach obligacji parcelacyjnych i wysokość poszczególnych emisji ustala w drodze rozporządzenia Minister Skarbu.”;

6) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. W razie częściowego lub całkowitego zniszczenia budowli położonych na nieruchomościach, obciążonych długoterminowymi wierzycielnościami amortyzacyjnymi Banku, skutkiem wypadku, wchodzącego w zakres odpowiedzialności zakładów ubezpieczeń (pożar, wybuch i t. p.), odszkodowanie nie może być wypłacone bez zezwolenia Banku.

Bank ma prawo bez zgody ze strony ubezpieczonego dłużnika, bez względu na obowiązujące w tej mierze przepisy ustawowe, podjąć z instytucji ubezpieczeniowej odszkodowanie i użyć je na pokrycie nieumorzonej części wierzycielności oraz innych, wynikających z niej należności, o ile nie uzna, że odszkodowanie ma być użyte na odbudowę.

Przepisy artykułu niniejszego nie mogą w żadnym przypadku naruszać praw wierzycieli, których

wierzycielności poprzedzają w hipotecę wierzycielność Banku.”;

7) przepisy art. 16 ust. 2, 3 i 4 uchyla się;

8) po art. 16 dodaje się jako art. 16a przepis:

„Art. 16a. Pożyczki wydawane w listach zastawnych mają być zabezpieczone hipotecznie w zasadzie na pierwszym miejscu. Pożyczki, zabezpieczone wyjątkowo na dalszych miejscach, nie mogą bezwzględnie łącznie z poprzedzającym je obciążeniem przekraczać 1/2 szacunku nieruchomości.

Przynależnościami pożyczki, udzielonej przez Państwowy Bank Rolny w listach zastawnych lub obligacjach, są: odsetki bieżące i zaległe, odsetki za zwłokę od zaległych rat i innych należności, koszty sądowe i egzekucyjne, poniesione przez Bank lub należne Bankowi, uiszczone przez Bank za dłużników opłaty ubezpieczeniowe oraz przewidziane w statucie koszty administracyjne Banku. Przynależnościom tym służy pierwszeństwo równe z kapitałem, o ile nie zalegają za czas dłuższy niż 3 lata wstecz od dnia licytacji.

Powstałe z konwersji na podstawie art. 4 ust. (3) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 839) dodatkowe pożyczki długoterminowe w gotówiznie będą zaspokojone w przypadku egzekucji z obciążonej nieruchomości po zupełnym pokryciu wierzycielności z tytułu zahipotekowanej pożyczki w listach zastawnych bądź w obligacjach melioracyjnych.

Zaległościom z tytułu pożyczek w listach zastawnych i obligacjach melioracyjnych, zabezpieczonych hipotecznie, oraz przynależnościom tych pożyczek, powstałym przed 1 lipca 1934 r., służy, aż do całkowitego ich umorzenia, pierwszeństwo hipoteczne równe z kapitałem.

Zaległościom z tytułu pożyczek w obligacjach melioracyjnych Państwowego Banku Rolnego, udzielonych spółkom wodnym, oraz przynależnościom tych pożyczek, powstałym przed 1 lipca 1934 r., służy, aż do całkowitego ich umorzenia, pierwszeństwo przed innymi prawami rzeczowymi, bezpośrednio po państwowych podatkach i opłatach publicznych.

Zarzut przedawnienia przeciw roszczeniom z tytułu wymienionych w ust. 4) i 5) zaległości i przynależności nie może być podnoszony bez względu na to, czy pożyczki były zabezpieczone hipotecznie lub nie były zabezpieczone hipotecznie.”;

9) art. 18 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Nieruchomość obciążona pożyczką Państwowego Banku Rolnego, udzieloną w listach zastawnych lub obligacjach i zabezpieczoną na pierwszym miejscu hipotecznym, nie może być sprzedana z publicznej licytacji, ani objęta na własność przez wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym, za sumę nie obejmującą wierzycielności Państwowego Banku Rolnego, zarówno z tytułu pożyczek w listach zastawnych lub obligacjach, jak i z tytułu pożyczki gotówkowej, powstałej z konwersji zaległości pożyczek w listach zastawnych lub obligacjach, wraz z przynależnościami tych pożyczek, mającymi równe z kapitałem pierwszeństwo. Przepis ten nie dotyczy przypadków, w których nabywcą jest Państwowy Bank Rolny.”;

10) art. 18 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„Przy wszelkich, poza licytacyjną sprzedażą, przeniesieniach tytułu własności do całej nieruchomości lub jej części, jeżeli nieruchomość ta obciążona jest pożyczką państwowego Banku Rolnego w listach zastawnych lub obligacjach, wszystkie zobowiązania poprzedniego właściciela względem Banku, związane z tą pożyczką, nie wyłączając jego osobistej odpowiedzialności za dług, przechodzą z mocy samego prawa na nowonabywcę, przy czym w przypadku nabycia nieruchomości przez dwie lub więcej osób, osoby te odpowiadają wobec Państwowego Banku Rolnego solidarnie. Jeżeli dotychczasowy właściciel nie uzyska wyraźnego zwolnienia ze strony Banku, pozostaje nadal zobowiązany.”;

11) przepis art. 18 ust. 10 uchyla się;

12) po art. 18 dodaje się jako art. 18a przepis:

„Art. 18a. Przepisy art. 15, art. 16a ust. 2 i 4 oraz art. 18 stosuje się także do pożyczek i kredytów długoterminowych, udzielonych przez instytucje kredytowe, których sprawy finansowe powierzone są administracji i likwidacji, prowadzonej przez Państwowy Bank Rolny zgodnie z art. 3 ust. 2, nie wyłączając rent, długów rentowych, kredytów z tytułu reszty ceny kupna i innych należności, objętych art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 109, poz. 924).”;

13) w art. 19 wyrazy: „okręgowy urząd ziemski” zastępuje się odpowiednio wyrazami: „urząd wojewódzki”;

14) po art. 21 dodaje się jako art. 21a przepis:

„Art. 21a. Przy sprzedaży nieruchomości własnych służy Państwowemu Bankowi Rolnemu prawo kredytowania za zabezpieczeniem na pierwszym miejscu hipoteki lub na następnym miejscu po długoterminowej pożyczce, udzielonej przez Bank, niedopłaconej reszty ceny sprzedażnej.

Warunki kredytowania mogą być takie same, jak dla spłaty długoterminowych pożyczek amortyzacyjnych, z zastosowaniem wszystkich zastrzeżeń i rygorów, które dotyczą takich pożyczek w listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego, z wyjątkiem zastrzeżenia art. 14 ust. 1 i art. 16a ust. 1, które do wysokości kredytowanych reszt cen sprzedażnych nie stosują się.”;

15) art. 22 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„W celu przestrzegania zgodności działalności Banku z odnośnymi przepisami prawnymi, wydanymi w zakresie przebudowy ustroju rolnego, oraz celem utrzymania łączności między Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych a władzami Banku w sprawach polityki gospodarczej w zakresie rolnictwa i polityki agrarnej, Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ma prawo mianować swego komisarza i jego zastępców.”;

16) art. 23 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„Uposażenie, zaopatrzenie emerytalne oraz inne warunki służbowe Prezesa Banku ustala Minister Skarbu. Uposażenie Prezesa Banku jest płatne z funduszków Banku.”;

17) w art. 25 po ust. 2 dodaje się jako nowy ustęp przepis:

„Wiceprezes otrzymuje stałe uposażenie z funduszków Banku, ustalone przez Ministra Skarbu.”;

18) art. 25 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„Postanowienia art. 23 ust. 2 i 3 dotyczą również wiceprezesa.”;

19) po art. 29 dodaje się jako art. 29a przepis:

„Art. 29a. Państwowemu Bankowi Rolnemu służy prawo pobierania dodatku administracyjnego od niespłaconej części długu w wysokości, ustalonej dla pożyczek w listach zastawnych, również i od kredytowanych reszt cen sprzedażnych z nieruchomości własnych Banku, spłacanych systemem amortyzacyjnym oraz prawo pobierania odsetek za zwłokę od nieuiszczonych w terminie rat i innych należności.

Odsetkom bieżącym i zaległym, odsetkom za zwłokę od zaległych rat i innych należności z tytułu reszty ceny sprzedażnej, dodatkowi administracyjnemu od niej, uiszczonym przez Bank za dłużników opłatom ubezpieczeniowym, jako też kosztom sądowym i egzekucyjnym, poniesionym przez Bank lub należnych Bankowi, służy pierwszeństwo równe z kapitałem, — o ile nie zalegają za czas dłuższy niż trzy lata wstecz od dnia licytacji.”;

20) art. 30 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Księgi Banku i wypisy z nich, podpisane przez Bank w sposób przewidziany statutem Banku oraz zaopatrzone w pieczęć Banku, pełnomocnictwa oraz wszelkie oświadczenia na piśmie, zawierające zobowiązania lub zwolnienia od zobowiązań lub zrzeczenia się praw, w ten sam sposób przez Państwowy Bank Rolny wystawione, mają moc prawną dokumentów publicznych. Wykazy zaległości, wystawione w ten sam sposób i zaopatrzone stwierdzeniem, że roszczenie prawnie dojrzało do egzekucji, są tytułami wykonawczymi sądowymi i administracyjnymi.”;

21) po art. 32 dodaje się jako art. 32a przepis:

„Art. 32a. Od nieuiszczonych w terminie należności w kapitale jak i odsetkach i innych przynależnościach, Państwowy Bank Rolny ma prawo pobierać odsetki zwłoki w wysokości, jaką dla własnych należności Banku określi Rada Nadzorcza na wniosek Dyrekcji Banku, a dla należności z funduszków administrowanych — władza dysponująca funduszem.”;

22) przepis art. 33 ust. 3 uchyla się;

23) po art. 33 dodaje się jako art. 33a przepis:

„Art. 33a. Bank jest zwolniony od składania do depozytu sądowego, komornikom lub władzom skarbowym i administracyjnym oraz instytucjom prowadzącym licytację, we własnym zakresie, zarówno rękojmi, jak i ceny nabycia postąpionej na licytacjach, zarówno nieruchomości jak i ruchomości, jak również w przypadkach objęcia ich na własność w trybie egzekucyjnym.”;

24) art. 34 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. Stosunek służbowy i uprawnienia emerytalne Dyrekcji i pracowników Banku ustala Minister Skarbu na wniosek Prezesa Banku, nie naruszając obowiązujących przepisów o ubezpieczeniu społecznym.

Uprawnienia emerytalne Prezesa, Dyrekcji i personelu Banku powinny być zapewnione drogą utworzenia odrębnego Funduszu Emerytalnego, który może posiadać odrębną osobowość prawną i być

wspólny z funduszami emerytalnymi innych przedsiębiorstw państwowych.

Przepisy ustępów poprzedzających nie dotyczą pracowników przedsiębiorstw, zakładów odrębnych i majątków ziemskich Banku."

Art. 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. o utworzeniu Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 117, poz. 966), z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu, jako też do odpowiedniego przystosowania w tym celu zarówno numeracji poszczególnych artykułów jak i ich brzmienia oraz do wprowadzenia numeracji ustępów w poszczególnych artykułach.

Art. 3. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

540.

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 29 września 1936 r.

o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucji w bankach państwowych.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i art. 1 pkt a) ustawy z dnia 2 lipca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 363) postanawiam co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucji w bankach państwowych (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 839) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 1 dodaje się jako ust. (3) i (4) przepisy:

„(3) Upoważnia się Ministra Skarbu do powiększenia w drodze rozporządzeń funduszy, przewidzianych w ust. (2).

(4) Upoważnia się Ministra Skarbu do uregulowania obligacjami 4% pożyczki konsolidacyjnej zobowiązań Skarbu Państwa, powstałych w wyniku akcji oddłużeniowej.”;

2) po art. 2 dodaje się jako art. 2a przepis:

„Art. 2a. Upoważnia się Ministra Skarbu do obniżania w drodze rozporządzeń należności, wy-

kających z planów amortyzacyjnych na oprocentowanie i umorzenie kapitału z tytułu pożyczek w listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego oraz w obligacjach melioracyjnych. Rozporządzenia te ustalą sposób pokrycia różnicy pomiędzy pełną należnością Państwowego Banku Rolnego z tytułu rat, obejmujących umorzenie kapitału i oprocentowanie a wpłatami, ustalonymi dla dłużników.”;

3) po art. 3 dodaje się jako art. 3a przepis:

„Art. 3a. Upoważnia się Ministra Skarbu do przedłużenia w drodze rozporządzenia okresu umorzenia obligacji melioracyjnych Państwowego Banku Rolnego i pożyczek, udzielonych w tych obligacjach, na termin nie dłuższy niż lat 3, oraz do wstrzymania na taki sam termin spłaty części kapitału pożyczek i obligacji.”.

4) w art. 4 w ust. (4) wyrazy: „ust. 3” zastępuje się wyrazami: „w art. 3a oraz ust. (3) artykułu niniejszego”;

5) w art. 7 wprowadza się zmiany następujące:

a) w ust. (1) pkt 2) lit. a) wyrazy: „pożyczkami z”, zastępuje się wyrazem „wierzytelnościami”;

b) w ust. (1) w pkt 2) litera c) otrzymuje brzmienie: „c) wyjątkowo, jeśli pożyczki udzielone były w związku z nabyciem gruntu, gdy dłużnicy znajdują się w szczególnie trudnych warunkach materialnych, a ze względów na okoliczności, w jakich nabyli grunty i na nich gospodarują, zasługują na pomoc ze strony Państwa”;

c) w ust. (3) zdanie pierwsze zastępuje się zdaniami: „Upoważnia się Ministra Skarbu do zaciągnięcia zobowiązania wobec Państwowego Banku Rolnego do wysokości sumy przejętych w myśl ust. (1) przez Skarb Państwa na rachunek Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej wierzytelności, oraz do ustalenia oprocentowania tego zobowiązania. Zobowiązania te będą umarzane stopniowo z rocznych dotacji budżetowych na ten cel oraz z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej.”.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do jednorazowego zmniejszenia w drodze rozporządzenia kapitału zakładowego Państwowego Banku Rolnego oraz do przelania sumy, o którą będzie zmniejszony kapitał zakładowy na rzecz Funduszu Oddłużenia w Państwowym Banku Rolnym.

Art. 3. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*